

REDACȚIA

Arad, strada Anlich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria :
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Nr. 1 de Duminică pe an
— 4 coroane. —
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscrisurile nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA :

Arad, strada Anlich Nr. 1

INSERTIUNILE :

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefracate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Românii „străini“.

E greu să fii străin în țeară străină, mai greu s'ajungi a fi străin în țeara ta, dar' greu afară din cale e să fii socotit străin și străin să te și simți ori-și-unde pe fața pământului, și această soartă afară din cale grea o are Românul ardelean.

E mai presus de toată îndoială, că el e în Ardeal acasă la densul, dar' e socotit de ceilalți concetățeni ai săi drept un fel de străin, e tratat în viața comună a țării sale ca străin și numai ca străin între străini se poate simți câtă vreme e nevoit a nu lua parte la viața publică și di-regătorul plătit din roadele muncii lui îl întâmpină ca pe un dușman, car' judecătorul, la care caută dreptate, îi vorbește în o limbă pentru el străină și-l socotește vinovat chiar și numai pentru că e ceea ce este. De aceea el nu poate să cunoască dulceața iubirii de țeară, prin care omul se perde el însuși pe sine în marea obștie cetățenească. Iubește pământul, pe care și-a petrecut luminosele zile ale copilăriei, care-l hrănește cu roadele lui și în care zac osmintele părinților săi, iubește pe rudele sale și pe prietiii săi din copilărie, își iubește biserica, în care poate să se desfășure în toată libertatea, își iubește neamul trecut prin atât de multe și de grele încercări, dar' nu poate să iubească pe cei străini dintre concetățenii săi și nu poate să se entusiasmeze pentru asemănările țării sale, care îi fac viața nesuferită.

Statul ungar înstrăinează prin actuala lui organizațiune pe cei mai mulți dintre concetățenii săi și îndeosebi pe cei Români îi împinge cu o fatală stăruință peste hotare, spre țeara în gândul lor binecuvântată, în care di-regătorul nu-l tratează pe Român ca dușman, judecătorul nu-l osăndește mai înainte de a-l fi judecat și nimeni nu poate să-l jignească în fireasca desfășurare a vieții lui sufletești.

Ori și cât de mult ar iubi însă Românul ardelean țeara aceasta, în care e socotit pământean, el nu este în ea acasă la densul.

Calcă cuprins de emoțiuni pe pământul ei, și un fel de beție politică îl cuprinde, când în așezămintele ei liberale și românești își vede întrupate visurile, dar' în curând e cuprins de simțământul, că străin este el și aici, altfel străin, dar' tot străin.

Timpul și împregiurările, amestecul de sânge și înfruntările culturale au produs între Români din Ardeal și cei din România multe deosebiri în ceea ce privește deprinderile și apucăturile, simțământele, pornirile morale și felul de a vedea lucrurile. Nu-și dau cu toate aceste seamă despre cele ce se petrec și judecă cu pripire cei ce cred, că în virtutea acestor deosebiri etice li-e Ardelenilor grea câte odată viața în România.

Cu totul alta e cauza.

Încă sunt acum două sute de ani, în tractatul de pace încheiat la Carloveș între Poarta otomană și regatul Poloniei, domnii țerilor române au fost obligați printr'un articol special să nu dea nici adăpost, nici ocrotire celor ce fie în Polonia, fie în țările împărătești turbură ordinea, ei să-i extradee guvernului lor.

Azi regatul Poloniei nu mai există, car' țările române s'au unit și formează regatul român neatrănător, care poate să dea adăpost și ocrotire ori și cui și numai pe făcătorii de rele e obligat a-l extrada.

Ceea ce însă pe acele timpuri era Polonia, e azi regatul ungar, un culbar de disordine socială, un stat dezechilibrat, în care guvernul se susține numai nesocotind legi și reprimând cu violență nemulțumiri legitime, un nesecat izvor de neliniște pentru statele vecine. E nevoită deci și Ungaria să oară azi de la vecinii ei ceea ce Polonia cerea sunt acum două sute de ani, ajutor contra cetățenilor ei agitați de legitimă nemulțumire.

Oamenii de stat ai României nu sunt obligați să ție seamă de cerea aceasta, și nu este între luptătorii Românilor din Ardeal nici unul, care se poate plânge, că, viind în România, n'a fost primit aici cu toată dragostea. S'a întemplat, ce-i drept, că unii dintre oamenii de stat ai României, fiind să nu atingă susceptibilitățile vecinilor săi maghiari, și-au dat pe față dragostea mai mult noaptea decât la lumina zilei și în dosul ușilor bine păzite, dar dragostea și așa tot dragoste rămâne și cei mulți au avut totdeauna destul simțământ de dignitate, ca să facă în vederea tuturor și fără de șfială, dacă nu chiar cu ostentațiune ceea-ce erau datori a face. Până chiar și mult chibzuitul Rege Carol nu numai a acordat audiențe unora dintre Ardelenii prigoniți de guvernul lor, ci a dispus totodată, ca lucrul acesta să fie adus prin „Monitorul Oficial“ la cunoștința tuturor, pentru-ca să se știe, că în România cei ce se luptă pentru corectarea actualii organizațiuni a statului ungar nu sunt puși în rândul oamenilor politicește compromiși.

Maghiarii s'au plăns dar, că cercurile politice din România încurajază pe luptătorii români din Ardeal, ba au mers mai departe și au afirmat că întreaga mișcare națională română din Ardeal oamenii de stat ai României au pus-o la cale și-o întrețin prin agenții lor bine știuți.

Această afirmațiune a maghiarilor ar fi rămas și ea fără de efect, dacă Români ei înșiși n'ar fi abusat de dragostea frățească, pe care se întemeiază legăturile dintre densii.

N'ar fi de nici un folos să intru în amănuntele acestor abuzuri. Le știm cu toții. Dacă au abusat unii dintre oamenii politici ai României de strimțorările, de lipsa de pricepere, ori de slăbiciunile unora dintre frații lor din Ardeal, au fost și

între Ardelenii oameni, care au abusat de bunăvoința și de încrederea, cu care au fost întâmpinați în România.

N'avem să mai cercetăm, în care parte e mai mare vina : e destul, că în urma acestor abuzuri trebuiau neapărat să slăbească legăturile de iubire, de stimă și de încredere, și e învederat, că prin aceasta Ardelenii, care sunt cei mai slabi, au pierdut mai mult.

Aceasta e fapta politicește importantă: certurile urmate prin gazete între levantini și nelevantini, diletanți atât unii, cât și alții în politică, sunt numai urmări ale înstrăinării rezultate din abuzurile făcute din ambele părți. Lucru trist e, că nici Ardelenii nu mai au încredere în oamenii politici ai României, nici oamenii de stat ai României nu mai pot să întâmpine cu inima deschisă pe frații lor din Ardeal, eară noi, Ardelenii stabiliți în România, trebuie să stăm rușinați la o parte, dacă mai avem câtuși de puțin simțământ de dignitate.

Am găsit aici și inimă curată, și bunăvoință necondiționată, și spirit de jertfă și cunoștința deplină a lucrurilor, și pricepere politică, dar, în loc de a profita de toate aceste, am privit azi de zile de-a rândul, oameni de nimic au ocărit necerțat de nimeni, pe cei mai vrednici dintre fiii neamului nostru.

Astfel am ajuns, ca frații noștri pe cari de atâta timp îi neliniștim, să ne ia drept un fel de calamitate, prin care li-se creiază fel de fel de greutateți atât în țeară, cât și față cu vecinii lor.

N'au ajuns încă lucrurile, unde Maghiarii ar dori să le vadă, și Ardeleanul tot mai poate găsi adăpost pe pământul României, dar dragostea frățească a slăbit, caei în viața comună e comună și vinovăția. Dacă numai puțin sunt vinovați de abuzurile săvârșite, sunt mulți vinovați fie de lipsă de pricepere, fie de a nu fi fost în stare nici să împedee abuzul, nici să lumineze pe cei lipșiți de pricepere.

În gândul celor deprinși a calcula cu factori siguri, Români din regatul ungar nu mai trec ca mai înainte, drept oameni pe care se poate pune temeiul, ci drept masse zăpăcite, cari nu sunt în stare să deosebească cu siguranță ceea-ce este bine de ceea ce este rău pentru ele și astfel ușor pot să fie amăgite și duse pe căi greșite.

Lucrul acesta nu e adevărat. Adevărul e numai, că Românul e cam târziu la minte, se gândește azi, își rumpe gândul mâne, își dă hotărîrea pe față abia poimâne și tot mai doarme odată mai înainte de a se porni la faptă. Au înțeles ei toți cine anume, când și cum a săvârșit abuzurile, ce fel s'a produs înstrăinarea și care e calea cea bună, dar apa adâncă e lină și Românul se urnește cu anevoia.

Adevărul acesta însă numai Români din regatul ungar ei înșiși pot să-l dovedească.

Cum? — aceasta o știu ei foarte bine. Câtă vreme s'au iubit între densii, ei au fost o puterere elementară, care le impunea dușmanilor temere, amicilor încredere și tutuora respect, și frații lor din România, levantini ori nelevantini, se făleau cu densii. Invrăjbiți însă între densii și tratându-se unii pe alții de mișei, simbriași, slugi nemernice ori trădători, ei nu pot decât să-i înveselească pe dușmani și să întristeze adânc pe cei ce le doresc binele.

Străini au să rămână Ardelenii ori și unde pe fața pământului, dacă nu vor ști să-și facă patrie adevărată pe pământul unde s'au născut, unde și-au petrecut luminoasele zile ale copilăriei și unde zac osmintele părinților săi. Sunt ei destul oameni ca să impună respectarea drepturilor ce li-se cuvin și concetățenilor săi, și guvernului țării lor, numai însă dacă știu să se iubească cu statornicie unii pe alții și să respingă fără de milă pe cei ce umbla să-i învrăjbească.

Nu brațele, ci inimile dau stăpânirea lumească, și n'au Ardelenii să fie iubiți de nimeni, dacă ei înșiși nu se vor iubi între densii.

Ioan Slavici.

Ștergerea timbrelor de ziare. În ședința de ieri a camerei ungare ministrul de finanțe Lukács László a pus pe biroul camerei proiectul de lege despre sistarea obligamentului de timbre pentru calindare, ziare, anunțuri, publicațiuni în ziare și reviste atât pentru cele din patrie, cât și privitor la diferența de taxă, ce se cerea pentru foile cari soseec din străinătate.

După dispozițiunile proiectului timbrele pentru calindare încetează cu 31 Decembrie 1900, ear' pentru zările din patrie, cum și pentru foile și revistele din străinătate — cu 30 Iunie 1900.

După calindarele nevădute, dar' timbrate pentru anul 1901, competența de timbru se restituie în bani gata tuturor editorilor, dacă aceștia până la 1-a Decembrie 1900 le depun la direcțiunea financiară respectivă și dacă acelea peste tot n'au fost folosite de loc.

Toate calendarile tipărite pentru anul 1900 se pot vinde netimbrate în tot decursul anului curent.

Scrisoarea dlui D. Sturdza.

Dl D. Sturdza, șeful partidului național-liberal, a adresat ziarului „Voința Națională“ din București următoarea epistolă :

În acest moment procesul Hallier preocupă foarte mult opinia publică în România. Nu este numai vorba de pretențiunile domnului Hallier sau de instituirea unui tribunal arbitral extraordinar; opinia se emoționează și de procedurile întrebunțate de către apărarea domnului Hallier. Advocații săi nu s'au mulțumit cu prezentarea probelor ce le credeau trebuincioase cauzei lor, ci au adăugat, pe lângă reclamațiuni exorbitante, atacuri în contra onoarei Regatului român, în contra guvernului și a agențiilor săi.

5053 tlkvi.

1899

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy a „Victoria“ tak. és hit. int. aradi czég, végrehajthatónak Kopil Todora, Zsurkoj Mihály és Zsurkoj Nyikora barakonyi lakós végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék és a borosjenői kir. járásbiróság kerületében fekvő és a barakonyi községi 151 sz. tlkvb. A. I. (410—411), 685 (1004—1005,) 1180, 1612, hrsz. alatt foglalt ingatlanok Kopil Todora, Zsurkoj Mihály és Zsurkoj Nyikorát illető felerésze 353 frtban megállapított kikiáltási árban az 1900. évi április hó 23-ik napján délelőtti 10 órakor Barakony köz égházánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alákerülni u. m.:

1.) Ha a kikiáltási ár fölül ígéret nem tétetik, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási árban alul is elfog adadni.

2.) Arverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 35 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszt. rend. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésével kiállított elősmervényt átszolgáltatni.

3.) Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december hó 6-án 39425. I. M. sz. a. kelt rendeletében előírt módon a buttyini kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbiróság mint tlkvi hatóságnál és Barakony Semoskesz és Apati községek községi előljárásgainál megtekinthetők.

Borosjenőn a kir. járásbiróság tlkvi hatósága, 1899. évi augusztus hó 29-én.

Bittó, kir. járásbíró.

5708 tlkvi

1899

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Victoria“ tak. és hit. int. aradi czég, továbbá a pankotai bank és a borosjenői takp. borosjenői czég végrehajthatóknak Sztoján Vaszi és Sz. csigerelli lakós, végrehajtást szenvedő ellen 300 frt és 50 rendbeli tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék, a borosjenői kir. járásbiróság területében fekvő és a Sz. csigerelli községi 151 sz. tlkvb. A. I. (302—303) 881. 1094, 1398, 1574 és 1928 hrzi sz. alatt foglalt ingatlanok Sztoján Vasziét megillető felerésze 515 frtban megállapított kikiáltási árban megtartandó nyilvános árverésen 1900. évi április hó 23-ik napján délelőtti 10 órakor Sz. csigerelli községégházánál következő feltételek alatt fog eladatni úgy mint:

1.) Ha a kikiáltási ár fölül ígéret nem tétetik, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási árban alul is elfog adadni.

2.) Arverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 51 frt 50 krt készpénzben vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniszt. rend. 8 ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésével kiállított elősmervényt átszolgáltatni.

3.) Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december hó 6-án 39425 I. M. sz. a. kelt rendeletében előírt módon a buttyini kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani. Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbiróságnál megtekinthetők és Sz. csigerelli, Gyarmata, Sikula község előljárásgainál szintén megtekinthetők.

Borosjenőn a kir. járásbiróság tlkvi hatósága, 1899. évi október hó 19-én.

Bittó, kir. járásbíró.

2710 tlkvi.

1899.

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy „Victoria“ tak. és hit. int. aradi czég végrehajthatónak Heller Vasalie és Voda Alexandru silingyiai lakós végrehajtást szenvedő elleni 90 frt tőkekövetelés és járul. elleni végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék és a borosjenői kir. járásbiróság kerületében fekvő és a silingyiai községi 14. sz. tlkvb. A. I. (42—43) házszámú beltelkes ház 177 frt és a silingyiai 81 számú tlkvb. A. I. (197—198) házszámú beltelkes ház 202 frtban megállapított kikiáltási árban az 1900. évi április hó 18-ik napján délelőtti 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alákerülni u. m.

Megjegyeztetik, hogy a silingyiai 14. sz. tlkvi ingatlanra az árverés egyidejűleg a végrehajtási jogot nyert Lévy Ignác ternovai lakós javára 15 frt tőke kielégítésére is egyidejűleg megrendeltetik.

1.) Ha a kikiáltási ár fölül ígéret nem tétetik, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási árban alul is eladatni fog,

2.) Arverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 17 frt 70 krt és 20 frt 20 krt készpénzben vagy az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60 t. cz. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésével kiállított elősmervényt átszolgáltatni.

3.) Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben és pedig, az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december 6-án 39425. I. M. sz. a. kelt rendeletében előírt módon a buttyini adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbiróságnál megtekinthetők.

Borosjenőn a kir. járásbiróság tlkvi hatósága, 1899. évi június hó 19-én.

433 1—1

Bittó, kir. járásbíró.

Concurs de licitațiune minuendă.

In scopul renovării bis. gr. ort. române din COVASINȚ cu preliminarea sumei de 77000 cor. 92 fl. se publică termen de limitare pentru a se licitațiunea la 25 Martie (7 April) 1900 anteameaz la 11 oare in școala din Covasinț.

Condițiunile de limitare planul și preliminarul de spese in oarele oficióse se pot consulta la oficiul parochial din loc.

Covasinț la 13/26 Martie 1900.

NICOLAE COLTAȘ

pres. com. paroch.

432 1—1